

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Освітня програма	13952 Декоративно-прикладне мистецтво
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	13952
Назва ОП	Декоративно-прикладне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гілязова Наталія Михайлівна, Каленюк Ольга Миколаївна, Лесів Тарас Васильович, Гориславець Анастасія Володимирівна, Дядюх-Богатько Наталія Йосипівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	04.05.2020 р. – 06.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/03/Dekorativno-prikladne-mistectvo.pdf?fbclid=IwAR3uhdv76_4fkM_2Q5Iosx86Al5zoTL7y9HzsDDGUiueBshGzsIS4OWKYfg

Програма візиту експертної групи <https://nmv.pnu.edu.ua/2020/04/30/4885/>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Викладачі/ки та студент(к)и ОПП дотримуються академічної доброчесності та загальної культури спілкування. У навчальних аудиторіях наявно обладнання, наочні приклади проектів, реквізит. Навчальні приміщення чисті, комфортні, світлі та сприяють освітньому процесу. Освітня програма дозволяє отримати необхідні навички бакалавра декоративно-прикладного мистецтва.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілями навчання є формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в галузі культури і мистецтва, що відповідають формуванню фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі декоративного мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів мистецької діяльності та характеризується певною невизначеністю умов. Унікальність освітньої програми полягає в забезпеченні багатопрофільної підготовки фахівців з декоративно-прикладного мистецтва (надалі ДПМ), діяльність яких актуальна у регіоні і є найбільш затребуваною в культурно-мистецьких процесах краю. При підготовці професійних компетентностей студента акцент робиться на вивченні національних традицій в образотворчому мистецтві, вмінні їх творчо інтерпретувати при виконанні творів малярства, скульптури, іконопису та графіки. Особливістю програми є готовність майбутнього фахівця до професійної самореалізації, взаємодії з колегами у команді, налагодження ефективного спілкування з керівниками мистецьких проектів, кураторами, замовниками творів мистецтва. Акцент робиться на регіональних особливостях у процесі виконання творів декоративно-прикладного мистецтва. Внутрішня електронна платформа забезпечує дистанційне навчання та моніторинг системи якості освіти та доступ.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Додати кількість, різноманітність та он-лайн вибір ДВВ. Змінити пропорції блок “Гуманітарних” і “Професійно орієнтованих” дисциплін. Відсутність набору студентів/ок на перший курс у 2019 році. Недостатній вибір видів декоративно-прикладного мистецтва. Посилити профорієнтацію ПО “Декоративно-прикладне мистецтво” (з огляду на відсутність набору студентів на перший курс на 2019/2020 н.р.). Активізувати популяризацію ОП яка є актуальною для даного регіону і збільшить кількість абітурієнтів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» – класичний, орієнтований на міжнародні стандарти освіти науково-освітній центр України. Місія та стратегія закладу полягає у трьох ключових словах: освіта, наука, регіон. А саме наданні якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців; формуванню сучасного дослідницького університету – центру генерування інноваційних ідей та їх реалізації; спрямуванню освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону (детальніше див. <https://pnu.edu.ua/стратегія-розвитку-університету>). Мета даної ОП – підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі мистецтва, що володіють знаннями з історії мистецтва, теорії та практики образотворчого мистецтва, здатних генерувати оригінальні авторські ідеї у творах мистецтва, що загалом відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Серед поданих для Національного агентства документів були представлені і ОП спеціальності “Декоративно-прикладне мистецтво” (далі ДПМ) за 2016, 2017, 2018, 2019 роки та відгуки стейкхолдерів (від директора ліцею №23 М.Д. Василика, директора Івано-Франківської державної художньої школи Л.І. Присяжнюк, директора Міського центру дитячої та юнацької творчості м.Івано-Франківська І.В. Волинської, директора Івано-Франківського державного центру естетичного виховання закладу працівників культури України М.В. Кузбит), що було підтверджено при зустрічах. У процесі обговорення кафедри ОП брали участь колишні випускники, члени Національної Співки художників України, директори художніх шкіл та роботодавці (Протоколи кафедри №12 від 27.06.2019 р.; №8 від 11.02.2020 р.) Акцент в ОП робиться таким чином, щоб максимально розширити діапазон компетенцій через дисципліни вільного вибору та залучення майбутніх художників до культурно-мистецького життя краю.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Представлено силабуси з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності “ДПМ”, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних українських ЗВО. Досвід іноземних та вітчизняних ОП частково врахований. Регіональний напрям відповідає і підтверджено з тематик дослідницької роботи та темам дипломних та курсових робіт.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На основі ознайомлення з курсовими та дипломними роботами ОП спеціальності “ДПМ” експертна група дійшла висновків, що дипломні роботи відповідають державному стандарту 023 “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація” першого освітнього рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Орієнтація ОП на регіональний розвиток, використання етномотивів, традиційних і сучасних технологій. Здобуті програмні результати забезпечують нові концептуальні та методологічні знання у сфері декоративно-прикладного мистецтва, набуті на основі комплексного дослідження та передбачає застосування певних теорій, положень і методів у реальних арт-об’єктах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Експертна група рекомендує змістити акценти в роботі зі стейкхолдерами та в ОП із орієнтацією на художників-педагогів у бік художників народних майстрів, або пошукати для випускників місце майбутньої праці. Особливо з огляду на те, що цей же ЗВО має також спеціальність 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП відповідає контексту Стратегії ЗВО. Підтверджено, що ресурси є достатніми для досягнення цілей програми. Програма є актуальною в регіональному контексті національного університету, проте має незначні недоліки.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми відповідає вимогам чинного законодавства та стандарту вищої освіти за спеціальністю 023 “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація”. Обсяг ОП “ДПМ” складає 240 кредитів ЄКТС. Цей обсяг розподілений таким чином: на обов’язкові компоненти спеціальності передбачено 180 кредитів (75%), вибірковий компонент спеціальності складає 60 кредитів (25%).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП “ДПМ” в цілому відповідає предметній області та має структурно-логічну схему. Оскільки цілями ОП передбачено набуття студентами знань “з історії мистецтва, теорії та практики декоративно-прикладного мистецтва” зміст ОП є збалансованим і поєднує в собі комплекс дисциплін теоретичного та практичного спрямування. При цьому деякі дисципліни і за назвою і за результатами навчання є синонімічними. Наприклад досить близькими за результатами навчання є дисципліни “Основи графічного мистецтва в ДПМ” (3 кредити) і “Основи графічного мистецтва”(3 кредити). До того ж обидва предмети вивчаються в першому семестрі першого курсу.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП загалом відповідає предметній області. Однак експертна група звертає увагу на те, що деякі освітні компоненти програми мають сумнівний зв’язок зі спеціальністю. Зокрема освітньою програмою не надані обґрунтовані пояснення щодо доцільності вивчення дисципліни “Безпека життєдіяльності та цивільний захист” (3 кредити). Окрім цього, хоча дисципліна “Фізична культура” (4,1 кредит) не включена в ОП, вона є в навчальному плані. Студенти запевнили експертну групу в тому, що ця дисципліна є обов’язковою. Дисципліни які в переліку компонентів ОП іменуються як дисципліни за вибором навчального закладу, насправді є обов’язковими з точки зору студента. Тому їх слід розглядати в контексті цілісного циклу професійної, або загальної підготовки здобувачів освіти, або зробити вибірковими з точки зору студента.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Обсяг вибіркових дисциплін становить 60 кредитів (25 %), що відповідає вимогам чинного законодавства. Більшість опитаних студентів підтвердили можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію та факт присутності на ОП вільного вибору дисциплін. Дисципліни вільного вибору розподілені за двома циклами і двома блоками. Передбачається, що з блоку дисциплін загальної підготовки (7 дисциплін) студент обирає 4 дисципліни, а з циклу професійної підготовки (4 дисципліни) здобувач обирає 1 дисципліну. Особливістю даної програми є те, що вибіркова дисципліна професійної підготовки складає 51 кредит. Ця дисципліна передбачає формування в студента вузькопрофільних компетенцій в сфері декоративно-прикладного мистецтва. Такий підхід, на думку експертної групи, є переконливим зважаючи на предметну сферу. Натомість різноманітність вибіркових дисциплін передбачених блоком освітніх компонентів загальної підготовки є обмеженою. Всі вони не передбачають для здобувачів освіти опанування компетенціями з інших галузей знань. Такий підхід дещо обмежує право студентів на вибір дисциплін в ПНУ, який є багатогалузевим закладом освіти.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В переліку компонентів ОП на навчальну (етнографічну) практику відведено 12 кредитів, на виробничу (педагогічна) практику відведено 9 кредитів, по 3 кредити виділено на виконання курсових робіт з експертизи творів декоративного мистецтва, методики викладання фахових дисциплін та на виконання кваліфікаційної роботи. Проходження цих практик відповідає заявленими цілями ОП. Практична підготовка здобувачів першого рівня вищої освіти на ОП “ДПМ” забезпечена тісними контактами з навчальними та музейними інституціями Івано-

Франківської області де студенти мають змогу проходити відповідні практики. Зокрема така співпраця налагоджена з Національним заповідником "Давній Галич", Івано-Франківським краєзнавчим музеєм, Івано-Франківською державною художньою школою, Музеєм мистецтв Прикарпаття, Миським центром дитячої та юнацької творчості м. Івано-Франківська. Ректор ПНУ Цепенда І. Є. повідомив експертну групу, що в смт. Ворохта Івано-Франківської області університет проводить облаштування Міжнародного пленерного центру, який також слугуватиме ще однією базою практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітні компоненти дозволяють здобувачам вищої освіти набувати соціальні навички. Зокрема навчальні програми освітньої програми націлені на формування у студента творчих, інноваційних, лідерських, комунікативних, менеджерських навичок тощо. В даній ОП це передбачено набуттям студента загальних компетенцій: ЗК1 - ЗК13. На практиці це реалізується наступним чином: студенти беруть участь в навчальних (реставраційних) проектах, які передбачають виконання колективних завдань, вони заохочуються і є учасниками наукових пікніків, художніх виставок, майстер-класів, пленерів тощо. Ця інформація висвітлюється на офіційному сайті кафедри образотворчого і декоративного мистецтва та реставрації. Хоча навчальним планом передбачено тільки 30 год. семінарських занять, в представлених силабусах цих годин є значно більше, що свідчить про формування у студентів комунікативних soft skills.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Загальне фактичне навантаження студентів становить 7200 годин. Розподіл між аудиторною та самостійною роботою складає 2172 та 5028 годин відповідно. Такий розподіл годин дещо перевищує встановлений положенням ПНУ "Про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу" ліміт розподілу годин на аудиторну та самостійну роботу. (Положення введене в дію в 2015 р. (<https://bit.ly/3fLWtBq>) зі змінами в 2020 р. (<https://bit.ly/3fTYega>)). Зокрема, згідно цього положення: "Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального навчального часу студента...". У цьому випадку 2/3 від 7200 год. є 4800 год. - верхній поріг встановлений ПНУ для самостійної роботи. Під час інтерв'ю студенти ОП підтвердили, що вони відчувають брак аудиторних годин, особливо це стосується дисциплін циклу професійної підготовки з практичних дисциплін. На брак годин професійної практичної підготовки звертали увагу і викладачі кафедри образотворчого декоративно-прикладного мистецтва і реставрації на якій реалізується дана ОП. Тому тільки завдяки приведенню ОП і навчального плану у відповідність до внутрішніх положень можна компенсувати щонайменше 7,6 кредитів (228 год.) на аудиторну роботу студента. Тижневе навантаження студентів становить 66 год., що не суттєво (на 1 год.) перевищує допустимий ліміт встановлений вищезгаданим "Положенням". Проте кращими практиками в організації тижневого навантаження студента є обсяг годин, що не перевищує 2 кредити ЄКТС (60 годин). У такому випадку виникає потреба у збільшенні кількості навчальних тижнів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

На ОП ДПМ не реалізується дуальна форма навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Програмні результати навчання корелюють з цілями ОП; ЗВО та ОП "ДПМ" реалізує право студента на вільний вибір дисциплін та індивідуальну освітню траєкторію у межах інших ОП спеціальності; ОП забезпечує набуття студентами універсальних навичок (soft skills).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкою стороною ОП є те, що її зміст не є унікальними щодо заявлених цілей програми. Деякі обов'язкові освітні компоненти на ОП проектується з огляду на їх обов'язкове вивчення на інших ОП, які реалізуються кафедрою образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації. Якщо, для прикладу, дисципліна “Музеєзнавство та аналіз творів мистецтва” є важливою для ОП “РТМ”, то її вивчення на ОП “ДПМ” потребує додаткової аргументації. Дублювання програмних результатів навчання та змістового наповнення деяких освітніх компонентів також сильно послаблює програму. Суттєвих недоліків на ОП не виявлено, при цьому експертна група рекомендує: для освітніх компонентів професійної підготовки ОП сформулювати чіткі та оцінюванні результати навчання, уникаючи при цьому їх повторення в інших освітніх компонентах; переглянути структурно-логічно схему ОП, уникаючи при цьому вивчення предметів результати навчання та тематичний план яких дублюється; переглянути на загальноуніверситетському рівні доцільність обов'язкового вивчення дисциплін: “Фізична культура”, а також “Безпека життєдіяльності та цивільний захист”; - розширити різноманітність вибіркових дисциплін за рахунок можливості вивчати дисципліни інших галузей знань; - збільшити кількість аудиторних годин з дисциплін професійної підготовки, зменшуючи, при цьому, години виділені на самостійну підготовку. А саме, привести навчальне навантаження студента у відповідність до внутрішніх положень ПНУ та реалістично збалансувати час тижневого і семестрового навантаження студента в навчальному плані.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП загалом відповідає цьому критерію. Проте вона ще потребує гармонізації. Найперше це стосується віднайдення унікальності змісту дисциплін спеціальності. ОП робить сильний акцент на теоретичні дисципліни, зокрема на формування у студентів педагогічних навиків. Це не є недоліком цієї ОП, але свідчить про обтяженість спадком колишньої педагогічної спеціальності. Програмі не вистачає інноваційних підходів до розкриття та переосмислення в навчальному процесі культурно-мистецького спадку регіону, який відомий своїми художніми ремеслами та традиціями декоративно-прикладного мистецтва.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Загальні правила прийому на навчання до ПНУ розміщені на офіційному веб-сайті університету в розділі “Абітурієнту” (<https://bit.ly/2WrHO6Q>). Ці правила не містять дискримінаційних положень є чіткими та враховують специфіку кожної спеціальності. Додаткова інформація про вступні творчі випробування є на офіційному сайті кафедри образотворчого і декоративного мистецтва та реставрації (<https://odpmr.pnu.edu.ua/вступні-творчі-випробування/>)

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому враховують особливості спеціальності та ОП. Зокрема правилами передбачено складання творчого екзамену з дисципліни “Рисунок”. Вимоги до вступного іспиту висвітлені в розділі “Абітурієнту” на офіційному сайті кафедри. Різний рівень складності завдань враховано для вступників на основі попередньої освіти. Кращою практикою, яка реалізується на кафедрі образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації, є те, що в умовах загальнодержавного карантину пов'язаного з пандемією Covid-19 налагоджена практика онлайн підготовки абітурієнтів до творчого конкурсу вступної кампанії 2020. Про це експертну групу завірено під час зустрічі з гарантами освітніх програм спеціальності.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання

кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Академічна мобільність за даною ОП не передбачена, проте у ЗВО така практика існує і достатньо розвинена. Інформація про положення та правила визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти добре висвітлено в самоаналізі ОП. Про існування такої практики експертну групу завірено під час зустрічей з адміністрацією ЗВО та академічним персоналом. Про існування практики академічної мобільності (у том числі подвійних дипломів) свідчить відповідна інформація на сайті університету. Прецеденти визнання результатів навчання, перезарахування кредитів за навчання на кафедрі образотворчого і декоративного мистецтва та реставрації були, що підтверджується на зустрічах з випускниками та студентами.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Досвіду визнання результатів навчання в неформальній освіті на даній ОП не зафіксовано. Проте правила та відповідні положення в ПНУ є. Зокрема це регулюється положенням “Про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” (<https://bit.ly/2WWqVQZ>).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

В ПНУ розроблені правила та положення, які регулюють правила прийому, визнання результатів навчання в інших ЗВО, міжнародної мобільності та визнання результатів навчання в неформальній освіті; доступ до ОП та положень які регулюють визнання результатів навчання є прозорими та доступними.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Дана ОП не передбачає національної кредитної мобільності та міжнародної мобільності. Зважаючи на те, що ПНУ є інтегрованим в національну та міжнародну академічну мобільність, даній ОП доцільно передбачити та популяризувати таку можливість для власних студентів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання експертна група вважає такими, що відповідають цьому критерію.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Ознайомившись зі змістом освітньої програми “ДПМ” експертна група мала можливість пересвідчитися, що визначені форми та методи навчання та викладання на даній освітній програмі сприяють досягненню програмних результатів. Студентоцентрикований підхід та принцип академічної свободи реалізовано у дисциплінах практичного характеру (вибір тематики курсових проектів, творчих робіт та теми кваліфікаційної роботи). Також є форма дистанційного навчання на внутрішній університетській он-лайн платформі (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>), доступ до якої отримує кожен студент індивідуально за персональним кодом. На зустрічах зі студентами підтверджено факт опитування про задоволеність методами навчання, а на платформі дистанційного навчання ми особисто

ознайомилися зі змістом анкети опитування. Розроблена спеціальна методика проведення навчальних занять для студентів із вадами слуху, оскільки тут навчається двоє таких студентів. Згідно з положенням ЗВО студент може навчатися за індивідуальним графіком (<https://bit.ly/3cffqKT>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У бесіді зі студентами було підтверджено, що їм своєчасно надається інформація про зміст дисциплін та критерії оцінювання. Силабуси, анотації навчальних дисциплін та дисциплін вільного вибору згідно до навчального плану є у відкритому доступі (<https://odpnr.pnu.edu.ua/>), а також наочні матеріали в навчальних аудиторіях. Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів (<https://bit.ly/2WBvPm9>) та положення про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (<https://bit.ly/2LbeafV>) є у вільному доступі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти беруть участь у всеукраїнських олімпіадах (<https://bit.ly/2YKrRu7>), під час етнографічної практики вивчають матеріальну та духовну культуру українського народного мистецтва (<https://bit.ly/2xNEDwX>) та кафедральній звітній науковій конференції, доповіді здобувачів бакалаврського рівня освіти не друкуються у збірнику, а лиш відзначаються подяками. Інформація підтверджена під час бесід зі студентами, випускниками та викладачами. Експертна група ознайомила з темами кваліфікаційних робіт, змістом силабусів навчальних дисциплін та фотозвіттом студентських творчих робіт.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Експертною групою під час бесіди з науково-педагогічними працівниками було виявлено, що оновлення змісту силабусів навчальних дисциплін відбувається систематично. Використовується досвід викладачів отриманий під час стажування в Кам'янець-Подільському національному університету імені І.Огієнка (Б.Бойчук, М.Дяків, В.Кіндрачук, В.Плотнікова, Ю.Попенюк, В.Сандюк), а також практичний досвід виконання творчих робіт здобутий під час пленерів (В.Сандюк, В.Кіндрачук) та на основі наукових досліджень у мистецтвознавстві та педагогічній галузі (П.Кузенко, В.Типчук). Важливим, в оновленні змісту фахових дисциплін, є побажання студентів, щодо тематики творчих робіт.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Науково-педагогічні працівники кафедри здебільшого є художниками-практиками, вони беруть участь у міжнародних пленерах та виставках, а саме В.Сандюк (<http://konshu.org/events/3277.html>), Б.Бойчук, П.Прокопів, В.Сандюк та С.Хміль (Китай) (<https://bit.ly/2Ld3mOg>) та міжнародних пленерах із скульптури та дерев'яної пластики Б.Гладкий та В.Кіндрачук. Здобувачі вищої освіти за даною ОП у програмах міжнародного обміну чи міжнародних проєктах участі не беруть.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Різнобічна реалізація принципів студентоцентрованого підходу; наявність внутрішньоуніверситетської платформи дистанційного навчання; активна творча діяльність викладацького складу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

У звіті самооцінювання в таблиці 3. відомості про програмні результати навчання ОП не в повній мірі відповідають стандарту вищої освіти за спеціальністю 023. Рекомендуємо переглянути програмні результати навчання та звернути увагу на їхнє формування в силабусах фахових дисциплін. При загальному досить високому рівні

інтернаціоналізації діяльності ЗВО здобувачі вищої освіти даної ОП не були безпосередньо задіяні в міжнародних освітніх проєктах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання і викладання за освітньою програмою відбувається на достатньо високому рівні. Обрані форми та методи навчання та викладання на даній ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання; доступність інформації для здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Рекомендуємо шукати шляхи участі здобувачів вищої освіти даної ОП в міжнародних освітніх проєктах, що сприятиме розвитку їхніх можливостей.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи є відповідними до завдань та мети, які має ОП. Студенти стверджували, що вся інформація оприлюднюється на перших заняттях, а оцінки є справедливими та оцінювання відбувається об'єктивно та прозоро. Силабуси навчальних дисциплін є у вільному доступі на сайті кафедри і мають вичерпну інформацію про кожну дисципліну (<https://bit.ly/2zis655>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Формою атестації здобувачів зі спеціальності 023 є комплексний екзамен, який має два теоретичні питання та захист творчої роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Усі положення у відкритому доступі: Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://bit.ly/2AbA3tc>); Положення порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів (<https://bit.ly/2SPqx5g>); Положення про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (<https://bit.ly/2LbeafV>); Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії (<https://bit.ly/2AcbeUj>); Положення про дистанційне навчання (<https://bit.ly/3cjCXtS>); Положення про організацію контролю якості знань студентів, які навчаються за індивідуальним графіком (<https://bit.ly/3cfffqKT>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО є документи у відкритому доступі: «Положення про академічну доброчесність» (<https://bit.ly/3fw4KcK>). Проте, там відсутня інформація щодо мистецького плагіату та відповідних рішень цим порушенням. Під час спілкування з науково-педагогічними працівниками та студентами було виявлено, що викладачі фахових дисциплін у процесі виконання завдання перевіряють роботи на виявлення плагіату (ескізи, манера виконання, творчий

пошук). У випадку виявлення плагіату змінюють тему завдання. Розробка кваліфікаційної творчої роботи проходить перевірку два рази в семестр.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Контрольні заходи відбуваються шляхом відкритого захисту творчої роботи із запрошенням керівництва ЗВО, роботодавців/иць та всіх бажаючих.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

В ОП “ДПМ” вказано, що форма атестації здобувачів - це кваліфікаційна робота у вигляді творчої художньої роботи та наукової пояснювальної записки до неї, а фактично у ЗВО є комплексний екзамен, який має два теоретичні питання (“Історія мистецтв”, “Основи кольорознавства”) та захист творчої роботи. Експертна група рекомендує переглянути доцільність комплексного екзамену, зважаючи на 12 кредитів з дисципліни “Історія мистецтв” та 3 кредитів з “Основи кольорознавства”, що є достатньою кількістю годин для отримання знань з предмету. Для форми атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня, на наш погляд, доцільним буде виконання творчої роботи і записки до неї, що не суперечить стандарту 023 “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація”. Рекомендуємо ЗВО розробити положення щодо мистецького плагіату та відповідних рішень цим порушенням. У звіті самооцінювання жодне з посилань цього критерію на Інтернет джерела неактивні.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Організація контролю та оцінка якості навчання відбувається у відповідності з “Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти” (<https://bit.ly/2AbA3tc>). Атестація здобувачів вищої освіти відбувається шляхом відкритого захисту творчої роботи із запрошенням керівництва ЗВО, роботодавців та всіх бажаючих. Експертна група рекомендує переглянути доцільність комплексного екзамену перед захистом творчої роботи. Розробити положення щодо мистецького плагіату та відповідних рішень цим порушенням.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів на ОП “ДПМ” у повній мірі відповідає навчальним дисциплінам, які вони забезпечують. При проведенні конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» керується Положенням про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників (від 01.01.2019 р.) та Наказом ректора (від 28.12.2018 р.) «Про введення в дію Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників» (<https://bit.ly/3dq9RcG>). ОП “ДПМ” забезпечує 20 штатних викладачів/ок, з них 13 доцентів (Бойчук Б. В., Дяків М. В., Кузенко П. Я., Бабій І. О., Даниляк Р. П., Білоус С. І., Сівкович Г. М., Борик В. В., Геник М. А., Макарова А. О., Сандюк Л. П., Хміль С. Б., Гладкий Б. С., Файчак Р. І., Турчин О. В., Дяків О. В., Типчук В. М., Французенко Т. І., Мішук А. І., Кіндрачук В. Б.).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Під час конкурсного добору викладачів на ОП “ДПМ” враховується науковий ступінь, звання, методична, виховна, організаційна та творча робота на основі рейтингового оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників (<https://pnu.edu.ua/документи/>). Прозорість конкурсного добору підтверджує моніторинг якості

викладання дисциплін на основі анонімного опитування студентів (<https://ceeq.pnu.edu.ua/викладач-очима-студента/>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців на ОП “ДПМ” відбувається під час проходження навчальної та виробничої (педагогічної) практики відповідно до Положення про організацію та проведення практики в ПНУ імені Василя Стефаника (<https://bit.ly/2yM8AxR>) та кафедральних документів щодо проведення практики (<https://odpnr.pnu.edu.ua/практика/>). На ОП “ДПМ” під час проходження практики залучають роботодавців за суміжним профілем (педагогічним). На основі наданих, додатково затребуваних експертами, документів (Угода на проведення практики з Івано-Франківським міським центром дитячої та юнацької творчості, Івано-Франківською дитячою державною художньою школою, Коломийською дитячою художньою школою імені Ярослава Петрака) до проведення виробничих практик залучаються викладачі \ вчителі, що на даний момент більше відповідає спеціальності 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво). Зустріч експертів з роботодавцями підтверджує їх педагогічну спрямованість. Кафедрою укладені угоди з організаціями відповідно напряму ОП, але вони не розглядаються в контексті проходження практики, а лише для реалізації спільних творчих проєктів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До реалізації ОП “ДПМ” залучені професіонали-практики, оскільки штатні викладачі є професійними художниками-майстрами, які активно займаються творчою діяльністю, беруть участь у всеукраїнських та міжнародних виставках. Також до реалізації ОП залучають експертів галузі, у вигляді майстер-класів, лекцій та спільних проєктів, що було підтверджено студентами та випускниками. Частина відомостей можна знайти на сайті кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації, у розділі “Відкриті лекції майстер-класи, зустрічі з митцями” (<https://bit.ly/3fB3J35>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ПНУ імені Василя Стефаника сприяє підвищенню професійного рівня викладачів ОП ОМ через стажування у провідних ЗВО країни, наприклад у Львові, (Типчук В., Якимечко М.), у Кам'янці-Подільському (Гладкий Б., Кіндрачук В., Дяків О.), у Дрогобичі (Прокопів П., Кузенко П., Сандюк В., Хміль С.) тощо. У ході зустрічі з академічним персоналом було підтверджено проведення для викладачів творчих пленерів та відпусток, виставок, безкоштовних курсів іноземної мови, навчання на платформі Google classroom, Moodle. В контексті дистанційного навчання в даний період викладачі мають можливість безкоштовно підвищити свою педагогічну майстерність на платформі Coursera for Campus, ознайомитись з вебінаром «Використання сервісу Zoom для проведення дистанційних занять» (<https://bit.ly/2AhgaAX>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Зустрічі експертної групи з викладачами та представниками фінансового відділу засвідчили, що заклад вищої освіти підтримує професійний ріст викладачів, стимулює розвиток викладацької майстерності різними видами заохочень, зокрема преміюванням за наукові та мистецькі досягнення. Надає транспортний супровід для організації виставок. Стимулювання викладацької майстерності НПП передбачає організацію в університеті безкоштовних тренінгів та семінарів для викладачів. Для завершення дисертаційних робіт, написання монографій, підручників НПП надаються творчі відпустки (<https://pnu.edu.ua/документи>). За зразкове виконання своїх обов'язків, тривалу й бездоганну роботу, новаторство в праці та за інші досягнення в роботі для викладачів передбачені такі види заохочень - оголошення подяки; видача премії; нагородження почесною грамотою; нагородження цінним подарунком. За творчі здобутки почесними грамотами і грошовими преміями були нагороджені члени кафедри.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Відповідний академічний рівень кваліфікації викладачів ОП “ДПМ” та професійний ріст, підтверджений відповідним стажуванням, регіональними, міжнародними виставками.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

На ОП "ДПМ" залучають роботодавців за суміжним профілем, що на даний момент відповідає спеціальності 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво). Для ефективної реалізації ОП "ДПМ", зокрема до перегляду навчального плану, залучення до аудиторних занять, для популяризації ОП рекомендуємо залучати у якості експертів галузі та роботодавців працівників музеїв, членів Національної спілки художників України, членів Національної спілки майстрів народного мистецтва України, художників-майстрів регіону, фрілансерів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Кафедра має потужний викладацький склад, досвід творчої, наукової та педагогічної роботи. Проводиться планова підготовка здобувачів вищої освіти за фахом. Варто залучати роботодавців, експертів галузі відповідно ОП "ДПМ".

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

В ході відеоконференції та за свідченнями експертів з попередніх акредитацій можна стверджувати про відповідний наявний лабораторний та аудиторний фонд, задовільний стан матеріалів та обладнання. В лекційних аудиторіях є проектори з екранами, деякі аудиторії оснащені телевізорами та комп'ютерною технікою. Також є спеціальне обладнання для фахових аудиторій. Є наявною погодинна оплата на демонстратора пластичних поз. В навчальних корпусах ЗВО є їдальні, кафе. Крім наукової бібліотеки університету з електронним каталогом в корпусі навчально-наукового Інституту мистецтв є філіал бібліотеки з мистецькою літературою. Заявлені у самозвіті фінансові та матеріально-технічні ресурси підтверджені. Звіти навчально-методичної комісії інституту, додатково надані для експертів, засвідчують належну навчально-методичну роботу викладачів ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Викладачі/ки та студенти/ки мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

На основі відеоконференції та свідчень експертів з попередніх акредитацій експертна група засвідчила, що корпуси відповідають вимогам життєдіяльності людини.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

На основі зустрічей експертів з допоміжними підрозділами та представниками студентського самоврядування з'ясовано, що у складі університету функціонує навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи, яка проводить тематичні бесіди, семінари та тренінги, анонімні психологічні тестування, надає кваліфіковану психологічну допомогу у вирішенні особистісних та навчальних проблем, якої, за свідченнями завідувачки лабораторії Романкової Л. М., особливо потребують студенти-митці. В університеті діє соціологічний моніторинг «Викладач очима студента». З його допомогою студентами оцінюється якість роботи професорсько-

викладацького складу. Працює студентське самоврядування (студентський сенат, студентський профком). Голова студентського сенату відповідає за телефоном гарячої лінії з питань організаційної, інформаційної, консультативної підтримки здобувачів вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Створюються комфортні умови для навчання осіб з особливими потребами. У ході зустрічі з гарантами було з'ясовано, що на кафедрі образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації навчаються 2 особи з обмеженими фізичними можливостями (вадами слуху). Університет забезпечує супровід сурдоперекладача від соціальної служби у процесі навчання. Заявлена завідувачем кафедри підписана угода кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва і реставрації з соціальною службою. Головний корпус оснащений пандусами та ліфтами для осіб з особливими потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

За анкетуванням, проведеним групою експертів, свідченнями студентів, випускників, завідувачки навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи фактів корупції, сексуальних домагань, дискримінації не виявлено. На сайті ЗВО (<https://vvprr.pnu.edu.ua/>) розміщено нормативно-правові акти, які регулюють конфліктні ситуації. В університеті діє "гаряча лінія" з ректором (електронна скринька для спілкування) та телефон довіри, куди студент(к)и можуть звернутися за потреби (<https://bit.ly/2Lli9Gw>). Проводяться роз'яснювальні заходи для студентів стосовно протидії корупції (лекції, профілактичні бесіди).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Заняття відбуваються в облаштованих необхідним оснащенням аудиторіях, майстернях та лабораторіях. Наочно-методичне та бібліотечне забезпечення навчального процесу дає можливість всебічно підготувати фахівців ОП "ДПМ".

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

На сайті університету не висвітлена інформація про те, що університет створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітні середовища та матеріальні ресурси в цілому відповідають вимогам ЗВО та завданням представленої освітньої програми.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП “ДПМ” спеціальності “023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація” відбувається відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<https://bit.ly/2LG4pGR>); Положення про проектні групи та групи забезпечення з розроблення і запровадження освітніх програм (<https://bit.ly/3bAkXu6>); Положення про освітні програми у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/2LtUrIh>). Ці документи розміщено в публічному доступі на сайті університету. Зміни в ОП можна прослідкувати порівнявши ОП та навчальні плани за 2016, 2017, 2018 та 2019 рр., додані до відомостей про самооцінювання. Протягом 2016-19 рр. змінювалася форма державної атестації (у 2016-18 рр. – комплексний іспит (екзамен), при цьому в 2017 р. питання з “Основ кольорознавства” замінили на “Методику викладання дисциплін художньо-естетичного циклу”; а в 2019 – кваліфікаційна робота (захист)). В блоці дисциплін за вибором ЗВО циклу загальної підготовки окрім Іноземної мови, яка залишалася протягом всього періоду часу, Політологія (2016 р.) була замінена на Естетику (2017 р.) і на Безпеку життєдіяльності та цивільний захист (2018-19 рр.). Також зросла кількість дисциплін вільного вибору студентів циклу загальної підготовки: 2016 р. – 4 дисципліни, 9 кредитів; 2017 р. – 6 дисциплін, 9 кредитів; 2018-19 рр. – 7 дисциплін, 12 кредитів. Зросла кількість обов'язкових дисциплін професійного циклу підготовки: 2016-17 рр. – 13 дисциплін; 2018-19 рр. – 17 дисциплін (додалися Скульптура, Композиція монументальна, Основи графічного мистецтва в ДПМ, Основи художньої майстерності в ДПМ, Монументальне мистецтво Прикарпаття). Зменшилася кількість кредитів на дисципліни за вибором ЗВО (обов'язкових для вивчення): 2016 і 2017 рр. – 21 кредит, 2018 і 2019 рр. – 18 кредитів. При цьому кількість дисциплін зросла з 5 в 2016-17 рр. до 6 в 2018-19 рр. Дисципліни за вибором студента професійного циклу мінялися наступним чином: 2016 р. – 10 дисциплін, 2017 р. – 2 спецкурси (Текстиль та художня обробка шкіри, Дерев'яна пластика), 2018-19 рр. – Текстиль та художня вишивка, Художня обробка шкіри, Художня обробка каменю (гліптика), Дерев'яна пластика (4 дисципліни). Варто зазначити, що в навчальних планах до 2019 р. включно є категорія “Дисципліни за вибором ВНЗ”. В оновленому Положенні про розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП від “31” січня 2020 р. даного пункту вже немає, тож робимо висновок, що заклад врахував це зауваження з попередніх експертиз. Під час інтерв'ю з гарантми ОП вони зазначили, що перегляд освітніх програм здійснюється регулярно на засіданнях кафедри із залученням роботодавців.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В інтерв'ю зі здобувачами даної спеціальності вони зазначили, що їхню думку враховують при перегляді ОП: проводять різноманітні опитування стосовно якості та наповнення програми; для студентів, які вивчають дерев'яну пластику за їхнім проханням була виділена більша аудиторія; також, за їх побажанням, планується введення спеціалізації “Художня обробка металу”. Під час інтерв'ю студенти також зазначили, що їм не вистачає практичних занять з профільних предметів, а деякі теоретичні предмети дублюються за змістом. В інтерв'ю зі студентами інших ОП за спеціальністю 023 помічена тенденція не дуже активної співпраці зі студентським самоврядуванням. Проте, в інтерв'ю зі студентським самоврядуванням підтверджено, що за необхідності студенти можуть вносити пропозиції до змін в освітню програму через старосту групи або сенаторів на факультетських засіданнях Вченої ради і це позитивно сприймається адміністрацією закладу, такі випадки були на інших спеціальностях. В університеті діє Студентський сенат (<https://bit.ly/2yZeuM1>) та Студентський Профком (<https://bit.ly/3bVSty1>). В додатковому онлайн-анкетуванні, проведеному експертною групою (на ОП ДПМ - 8 опитаних), на запитання “Чи залучали вас до вдосконалення якості вашої ОП? Чи врахували ваші пропозиції? Як саме?”, до студентів ОП «ОМ» з 6 студентів 3 написали, що залучали, 1 – що залучали через онлайн-опитування, 1 - що залучали частково, 1 – ма(ла)в невизначену відповідь. Залучення здобувачів до забезпечення якості освіти здійснюється в основному через діалог з викладачами та різноманітні опитування, які проводять різні структурні підрозділи університету (Викладач очима студента, Моніторинг якості викладання дисциплін тощо), факт проведення яких було підтверджено на зустрічах зі студентами і в онлайн-анкетуванні, проведеному експертною групою. Також експертна група ознайомилася зі змістом анкети, розміщеної на платформі дистанційного навчання щодо якості викладання конкретних дисциплін. Експертна група ознайомилася з результатами опитування, проведеного в квітні 2020 р. Центром забезпечення якості, результати якого оприлюднені на сторінці Центру. Загалом, виявлені під час опитування сильні і слабкі сторони ОП схожі зі загальними тенденціями, виявленими експертами в процесі інтерв'ю з різними групами стейкхолдерів (<https://bit.ly/2LvnGud>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Усно в розмові з роботодав(и)цями та гарантми факт залучення до періодичного перегляду ОП було підтверджено. Документально конкретні пропозиції не засвідчено, проте кафедрою надані витяги з протоколів та протоколи проведення кафедральних засідань із залученням роботодавців, на яких переглядалася ОП: №11 від “03” травня 2019 р., №10 від “16” червня 2018 р., №13 від “10” травня 2017 р. та № 13 від “01” червня 2016 р. Кафедрою надані відгуки роботодавців на ОП “ДПМ”, додані до відомостей про самооцінювання. Представники роботодавців також запрошуються на педагогічні ради після проходження практики, публічні захисти дипломних робіт студентів кафедри, де можуть висловити побажання щодо вдосконалення ОП. Четверо із присутніх на зустрічі роботодавців засвідчили, що давали рекомендації щодо покращення ОП за спеціальністю 023. Під час інтерв'ю було підтверджено залученість до проведення лекцій, зустрічей зі студентами, майстер-класів. Більшість запрошених роботодавців представляли педагогічні установи, співпраця з якими на кафедрі є тісною і постійною. Роботодавці в галузі

виготовлення певного продукту, художники-фрілансери та представники інших непедагогічних установ, пов'язаних з декоративно-прикладним мистецтвом, мало задіяні у формуванні та вдосконаленні даної ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Нормативних положень, що регулюють це питання немає, втім, зв'язок і співпраця з випускниками кафедри була підтверджена експертною групою під час інтерв'ю з випускниками. Більшість з них зараз працює в художніх студіях, художніх школах, загальноосвітніх школах як вчителі образотворчого мистецтва, мистецтва чи праці, втім, частина з присутніх на зустрічі паралельно працюють на фрілансі, проводять персональні виставки, займаються книжковою ілюстрацією, є народними майстрами та членами Спілки дизайнерів України. Зі слів присутніх на зустрічі, частина їхніх однокласників також працює як фрілансери. Крім цього, на сайті кафедри оприлюднено список випускників, які працюють за спеціальністю (здебільшого педагогічною в галузі мистецтва), що підтверджує факт відслідковування кафедрою даної інформації. (<https://bit.ly/3fNtr4s>) Випускники підтримують контакт з кафедрою, приводять своїх учнів на конкурси в університет, рекомендують бажаним вступати на подальше навчання в мистецькій галузі до ПНУ імені В. Стефаніка. В опитуванні, проведеному Центром забезпечення якості також взяли участь 8 випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

З 01.01.2020 р. наказом ректора №896 від 27.12.2019 р. в ПНУ імені В. Стефаніка створено Центр забезпечення якості (<https://bit.ly/2AlhByb>). Положення про структурний підрозділ "Центр забезпечення якості" (<https://bit.ly/2WyrvVX>). На зустрічі з допоміжними структурними підрозділами експерти мали можливість поспілкуватися з директором Центру забезпечення якості. На даний момент цей центр як новий структурний підрозділ тільки починає співпрацю з даною ОП. Є рада з якості, в якій є представник з кожного структурного підрозділу – представник, який проводить роботу з покращення якості. З 28.04 по 30.04.2020 р. проведено опитування на даній ОП, результати якого оприлюднені на сторінці Центру забезпечення якості в пункті "Результати опитування стейкхолдерів" (<https://bit.ly/2WutNr8>). За результатами даного опитування стейкхолдери вважають, що позитивними сторонами університету та кафедри є: висока якість освіти, професійний та доброзичливий викладацький склад. Слабкими сторонами стейкхолдери вважають: замалу кількість практичних занять та мало годин з профільних предметів, гуртожитки в не зовсім належному стані.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

За новими правилами акредитації дана ОП акредитується вперше. Дана спеціальність акредитувалася раніше як "Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво" і основні зауваження та рекомендації були враховані кафедрою. Зокрема, кращі студентські дипломні та магістерські роботи зараз активно експонуються в фойє, коридорах та аудиторіях корпусу інституту мистецтв за адресою вул. Академіка Сахарова, 34а. Як зазначив ректор під час інтерв'ю з експертами, планується реорганізація пленерного центру в смт. Ворохті. Також, за результатами акредитації спеціальності 023, ОП "Декоративно-прикладне мистецтво", магістратури, проведеної в грудні 2018 р. (<https://bit.ly/3dI6KN6>), кафедра проводить роботу з урізноманітнення вибірковок дисциплін для студентів, плануючи введення спеціалізації "Художня обробка металу" за побажаннями студентів. Постійно вдосконалюється і доповнюється матеріально-технічне забезпечення спеціальності, в майстернях є необхідне обладнання та інструменти. На думку експертів потребує вдосконалення профорієнтаційна робота та актуалізація стажування викладачів в закордонних ЗВО.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

На думку експертної групи, в академічній спільноті закладу сформована культура якості, яка сприяє розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою, що підтверджено позитивними відгуками випускників та здобувачів під час інтерв'ю щодо змісту ОП, кадрового забезпечення і створеної атмосфери якості загалом.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Є чіткі і зрозумілі положення щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, яких здебільшого дотримуються на даній ОП. Документи постійно оновлюються відповідно до найновіших вимог і тенденцій; студентська рада може залучатися до вдосконалення ОП; роботодавці залучаються до перегляду і вдосконалення даної ОП; кафедра підтримує зв'язок з випускниками; створено Центр із забезпечення якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Випускники та роботодавці здебільшого представляють педагогічні спеціальності, тоді як образотворчі спеціальності, не пов'язані з педагогічною діяльністю мало представлені серед стейкхолдерів. Рекомендуємо розширити коло залучених роботодавців задіявши галеристів, художників-фрілансерів, книжкові видавництва тощо. Активізувати профорієнтаційну роботу серед абітурієнтів. Активізувати стажування викладачів за кордоном.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Загалом дана ОП відповідає 8 критерію, але експертною групою виявлені певні недоліки, які в контексті загальної відповідності критерію, можуть бути усунені кафедрою в короткі терміни.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» чітко визначено та регулюються такими документами: Статут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/2ToreZN>); Положення про принципи діяльності навчально-наукових підрозділів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/35XH6kS>); Положення про підготовче відділення для іноземних громадян (<https://bit.ly/2ZoDXzr>); Положення про запобігання академічному плагіату (<https://bit.ly/2Z4Tu12>); Положення про порядок присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам (<https://bit.ly/2ZoEaTf>); Положення про надання творчих відпусток (<https://bit.ly/2yPIOtQ>); Положення про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників університету, які публікують праці, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science (<https://bit.ly/2Au4N13>); Положення про конкурсну комісію університету щодо заміщення вакантних посад науковопедагогічних працівників (<https://bit.ly/2T4I4Xu>); Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників (<https://bit.ly/3dIQiwf>) та ін. Всі нормативні документи оприлюднені на сайті університету (<https://bit.ly/2WyzdPT>). Дані положення послідовно дотримуються під час реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект даної ОП оприлюднений на сайті кафедри у вкладці «Проекти освітніх програм» (<https://bit.ly/2T9i5hE>). Таблиці з пропозиціями до проекту ОП немає, проте рецензії та відгуки роботодавців (4 шт.) на дану ОП додано кафедрою до відомостей про самооцінювання.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті кафедри представлена вся необхідна інформація щодо даної ОП: освітньо-професійні програми, навчальні плани, силабуси навчальних дисциплін, тематика творчих та курсових робіт, дані про практику, навчально-

методичну, наукову роботу, мистецьку діяльність, кадрове забезпечення освітньої програми тощо. Сторінка кафедри містить багато корисної інформації, яка дозволяє в необхідному обсязі скласти уявлення про ОП "ДПМ" всім стейкхолдерам, що є позитивним моментом за даним критерієм. Відзначаємо також, що сайт кафедри дуже зрозумілий і простий в користуванні (<https://bit.ly/36ohp37>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Є чіткі положення, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу і їх послідовно дотримуються; представлені силабуси навчальних дисциплін, що не є обов'язковим, але сприймається Національним агентством як позитивна практика на освітній програмі; сайт кафедри постійно оновлюється, представлена актуальна інформація щодо освітньої програми. Сайт є зрозумілим і легким в користуванні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

У відомостях про самооцінювання не всі силабуси / робочі програми освітніх компонентів були представлені. Також, на момент дистанційної експертизи не всі з них були представлені на сайті. В процесі експертизи вони були надані експертній групі. Не всі посилання, наведені у відомостях про самооцінювання є активними, хоча необхідні документи були знайдені експертною групою на сайті університету. Також можемо порекомендувати в подальшому документально або іншим способом фіксувати конкретні пропозиції стейкхолдерів щодо покращення освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом дана ОП відповідає 9 критерію, дані про ОП є прозорими та публічними. Також розроблено положення, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу і вони оприлюднені на сайті університету. Але експертною групою виявлені певні недоліки, які в контексті загальної відповідності критерію, можуть бути усунені кафедрою в короткі терміни.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Тематика бакалаврських робіт_ДПМ.2016-2020.pdf</i>	+wOWBen+RFGP868O7APrqHxFxCnw7z+K3KZFcAoogI=
Додаток	<i>Силабус_Основи_графічного_мистецтва_в_ДПМ.pdf</i>	lUAEhIgpqm6km1DlC2MUTpJnxJHC0glhroGkogBB+ZY=
Додаток	<i>Силабус_Основи_графічного_мистецтва_ДПМ.pdf</i>	XaYVnjO7oKsVrKnn7YlJkoJ3JKSXe+BuUjJsT6J3o6k=
Додаток	<i>Силабус_Методика_викладання_фахових_дисциплін.pdf</i>	dCT7hotevGYwJTyqZKnkDkJCTMCJ9nY9gIbHOFoLBVw=
Додаток	<i>ДПМ_анкетування_студентів.pdf</i>	FCU+ZzvtDAok7Me/Br2fYDjxVnpbSswQ2HHbj3ziLSc=
Додаток	<i>Силабус_Основи_художньої_майстерності_в_ДПМ.pdf</i>	K3pAYR4/fZwPecBoLXtFCnepMTly7yL5OOqV3VjdqTw=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дядюх-Богатько Наталія Йосипівна

Члени експертної групи

Гілязова Наталія Михайлівна

Каленюк Ольга Миколаївна

Лесів Тарас Васильович

Гориславець Анастасія Володимирівна